

Bijlage bij beleidsbrief Kromme Rijnkorridor van 15 augustus 2022

In deze bijlage worden de voornemens van de nieuwe colleges van de vijf gemeenten rondom de Kromme Rijnkorridor samengevat voor zover ze van belang zijn voor biodiversiteit, landbouw en recreatie. Vervolgens wordt ander regionaal beleid van belang voor de Kromme Rijnkorridor beschreven en ingegaan op recent rijksbeleid dat onze ambities ondersteunt. Tenslotte wordt onze landschapsvisie kort beschreven, aangevuld met een aantal observaties.

1. Coalitie- en raadsakkoorden

Alle gemeenten rondom de Kromme Rijnkorridor hebben stevige woningbouwplannen. Wat zeggen ze over compensatie en het buitengebied?

- **Bunnik:** Het recreatieve landschap versterken we. Amelisweerd, Vechten en Rhijnauwen willen we laten meegroeien en verbinden met bos Nieuw Wulven, het Kromme Rijnlandschap en het verder gelegen Park Utrechtse Heuvelrug. Het vergroten van het recreatieve landschap, het aanleggen van natuur en het vergroenen van onze dorpen draagt bij aan de biodiversiteit.
- **Utrecht:** Amelisweerd willen we vergroten en verbinden aan bijvoorbeeld Oostbroek en fort Vechten als onderdeel van de Waterliniescheg. Hier zoeken we de samenwerking met de Universiteit Utrecht, provincie, Staatsbosbeheer, Het Utrechts Landschap en de omliggende gemeenten.
- **De Bilt:** We stimuleren de agrarische sector te transformeren naar circulaire landbouw en om voor mens en dier duurzame en gezonde bedrijfsvoering te gebruiken. De groene gordel wordt beschermd en verder versterkt. Onder andere tussen De Bilt, Zeist en Utrecht vormt dit een belangrijke buffer.
- **Zeist:** Zeist wil de ecologische diversiteit vergroten en de teruggang juist tegengaan. Om de biodiversiteit te versterken en hittestress tegen te gaan, zetten wij in op meer water in Zeist. De gemeente is zich bewust van de noodzaak om te werken aan klimaat en natuur en rekent de maatschappelijke en ecologische meerwaarde mee bij het afwegen van investeringen.
- **Utrechtse Heuvelrug:** We geven hoge prioriteit aan het actualiseren van het groenstructuurplan, met een integraal beeld van groen, blauw en het onderhoud. We sluiten daarbij aan bij Groen Groeit Mee (U10). De gemeente wordt de komende vier jaar groener. In de komende periode gaan we samen met onze inwoners, de landgoedeigenaren en de agrariërs aan de slag om dit thema verder vorm te geven. De gemeente houdt een voortrekkersrol in de U16 op natuur en landschap.

2. Relevant beleid van de regio en het rijk

De provincie Utrecht, het waterschap en gemeenten werken samen in het programma “Groen groeit mee” dat ten doel heeft om te bewerkstelligen dat tegelijkertijd met het realiseren van de woningbouw ook de natuur en recreatiemogelijkheden versterkt worden. Voor de financiering ervan is er een eigen financiële paragraaf. Het nieuwe rijksbeleid versterkt de mogelijkheden van dit programma:

- Minister de Jonge (VRO) maakt in zijn beleidsbrief ruimtelijke ordening duidelijk dat in het NOVEX-project “Verstedelijkingsgebied Utrecht-Amersfoort” de verstedelijkingsstrategie vraagt om maatregelen om o.a. ook het groen mee te laten groeien. Zo draagt het rijk financieel bij aan “Groen groeit mee”.
- Minister van der Wal (N&S) laat in haar recente brief zien dat de Kromme Rijnkorridor bestaat uit NNN-gebieden en transitiegebieden, waar een stevige reductie van de stikstofdepositie gerealiseerd moet worden. Ze wil bereiken dat de landbouw zal omschakelen naar kringlooplandbouw. De provincie Utrecht zal dat in gebiedsplannen uitwerken.
- Minister Staghouwer (LNV) heeft in zijn recente brief een eerste schets van het toekomstperspectief van de landbouw gegeven en hij laat zien welke instrumenten zoal beschikbaar zijn voor het stimuleren van de overgang naar kringlooplandbouw. In een eerdere brief beschreef hij zijn inzet voor het nieuwe Europese Landbouwbeleid (GLB). Van de basissubsidie van dat GLB moet de boer 25% besteden aan de Ecoregeling (o.a. landschapselementen en kruidenrijk

grasland). De basissubsidie gaat afnemen; er komt in de plaats daarvan juist meer geld beschikbaar voor o.a. agrarisch natuurbeheer. Dit betekent dus dat meer dan ooit de boeren worden gestimuleerd om bij te dragen aan de versterking van natuur en landschap.

- Het **Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden** besteedt naast aandacht aan het waterpeil, ook o.a. aandacht aan de waterkwaliteit en biodiversiteit. Op basis van de Kaderrichtlijn Water (KRW) is een maatregelenpakket opgesteld om de waterkwaliteit en de biodiversiteit in watergangen en oevers te verbeteren.
- Ook de **boeren** spelen een essentiële rol bij het beheer van de Kromme Rijnkorridor. Het is ons bekend dat er gesprekken plaats vinden over de effecten van het recente beleid en de kansen en mogelijkheden daarvan voor de boeren.

3. De landschapsvisie laat de kansen voor de Kromme Rijnkorridor zien

De landschapsvisie brengt de Kromme Rijnkorridor in beeld en ook de stedelijke context, de beschermde gebieden en de relatie met de omliggende gebieden. Het maakt duidelijk dat de Kromme Rijnkorridor de ecologische verbinding vormt tussen het Kromme Rijngebied en het Vechtplassengebied zoals ook in diverse overheidsplannen is opgenomen. Ook worden de kansen voor de natuur, de recreatie en de landbouw beschreven. Daarnaast nog enkele –gewenste- ontwikkelingen:

- De Kromme Rijnkorridor is nog steeds bijzonder waardevol. Nog veel herkenbaar cultuurlandschap. Een mooi gebied met veel fietsers, wandelaars en soms sporters. Wandelmogelijkheden groeien, bijvoorbeeld in de Niënhof, bij het Utrecht Science Park, langs de Blikkenburgervaart en op Vollenhoven III. Fietsmogelijkheden komen beter in beeld. Velen genieten er dus van.
- Het gaat ook de goede kant op. Er zijn steeds nieuwe projecten die pareltjes creëren (Voorveldse Polder, De Woerd, de Lage Grond en de Niënhof).
- Het Landschapsontwikkelingsplan Kromme Rijngebied+ (LOP+) van vijf samenwerkende gemeenten is belangrijk voor de mooie ontwikkelingen in het gebied. Maar de Kromme Rijnkorridor vraagt nu speciale aandacht om van losse delen en projecten naar één geheel te komen. De parels moeten aan een mooie en stevige ketting worden geregen. De ecologische verbindingszone tussen Kromme Rijn en Vechtplassen staat op aller netvlies maar daar blijft het nog te veel bij.
- Agrariërs zijn aan het omschakelen. Met meer natuurvriendelijke producten wordt ingespeeld op een groeiende vraag naar biodiversiteit. Local to local is van groeiend belang.
- Een toekomst voor de landbouw is belangrijk voor dit gebied. Bij het verdwijnen van landbouw zou het agrarische karakter verdwijnen en zou het gebied een heel ander karakter krijgen, de cope-ontginning van Bisschop Godebald (begonnen vanaf 1122) verloren gaan, en dus ook de bijzondere geschiedenis van dit gebied en het cultuurlandschap minder zichtbaar zijn.

4. Samengevat

De recente coalitieakkoorden van de vijf gemeenten laten duidelijk de ambities zien om al dan niet samen met de woningbouwopgaven aandacht te schenken aan de natuur, de landbouw en de recreatie. Samen met het provinciale en het rijksbeleid ontstaan er zo mogelijkheden om de Kromme Rijnkorridor te versterken. Een integrale aanpak is essentieel. En het rechtvaardigt de status van een pilot als onderdeel van het Kromme Rijnlinielandschap in het kader van “Groen groeit mee”. De landschapsvisie biedt een goede basis voor die integrale aanpak in zo’n pilot.